

Forespørgsel af Maisted (FP):

»Ministeren bedes redegøre for D.O.N.G.s første olie køb, D.O.N.G.s oplæg til finansiering af det danske naturgasprojekt, D.O.N.G.s ledelsesproblemer samt de personalemæssige konsekvenser, naturgasprojektet medfører.«

(Forespørgsel nr. 2. Anmeldt 8/10 80. Fremme af forespørgslen vedtaget 10/10 80).

Forhandling

Maisted (FP):

Ja, når jeg har stillet denne forespørgsel, skyldes det den uro, der har været i sommerens løb om forhold i direktionen og i D.O.N.G.s ledelse og om de første olie køb, der jo har vist sig at være en rigtig skidt forretning for Danmark, plus de problemer, der er med naturgas, altså problemer på områder, hvor vi har fået statsstyring af energien.

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg vil først sige noget om olie købet.

I de senere år har det internationale olie markedes struktur ændret sig, sådan at en stadig større del af den internationale olie handel foregår på basis af direkte stat til stat handel mellem olieproducerende og olieforbrugende lande. Samtidig er de multinationale selskabers andel af det internationale olie marked faldet fra ca. 80 pct. til ca. 40 pct., og det, der for os nu er reelt interessant, er, at denne udvikling fortsætter.

Det er baggrunden for, at regeringen i slutningen af 1979 besluttede at engagere sig direkte i olieforsyningen ved at lade D.O.N.G. A/S indgå aftaler om olie køb med olieselskaberne i de olieproducerende lande. Gennem direkte deltagelse i olieforsyningen kan staten yde et væsentligt bidrag til, at der også under de ændrede vilkår kan sikres stabile forsyninger af olie til det danske samfund på et så økonomisk grundlag som muligt.

I en række industrilandene drog man på et tidligt tidspunkt konsekvensen af udviklingen ved at lade staten deltage direkte i olieforsyningen. Også i Danmark var man tidligt klar over, at statslig deltagelse i olieforsyningen kunne blive nødvendig. Allerede i 1973 afsattes derfor på finansloven en garantiramme på 200 mill. kr. til D.O.N.G. A/S i forbindelse

se med statslige olie køb. Det er altså ikke en ny idé. Det er denne garantiramme, der bl. a. i lyset af den mellemliggende stigning i oliepriserne blev udvidet til 1 mia kr. i foråret i år. Udviklingen på oliemarkedet efter Iran krisen i 1979 aktualiserede overvejelserne omkring eventuel statslig deltagelse i olieforsyningen.

For hurtigt at få tilvejebragt de nødvendige arrangementer til sikring af afsætning og distribution af den indkøbte olie blev der derfor den 19. december 1979 indgået en samarbejdsaftale med olieselskabet Danmark a.m.b.a. og OK Olie A/S. Denne aftale er senere tiltrådt af 9 øvrige olieselskaber.

Efter aftalen arrangerer D.O.N.G. indkøb og transport af råolien. Aftalen åbner også mulighed for, at D.O.N.G. drager omsorg for raffinering af indkøbt råolie, mens distribution og salg af de fremkomne olieprodukter varetages af de selskaber, der deltager i aftalen. Et led i aftalen med olieselskaberne er, at disse betaler et tillæg på 2 pct. til D.O.N.G. af de fakturerede ydelser. Dette tillæg må ses i forhold til, at D.O.N.G. med sine mangeartede kontrakter om råolielevering, transport og raffinering m. v. nødvendigvis må have dækning for de risici, der aldrig kan elimineres helt ved et så kompliceret arrangement af økonomiske forpligtelser. I denne forbindelse bør det nævnes, at de deltagende olieselskaber ikke hæfter solidarisk med hensyn til aftageforpligtelserne.

I medfør af aftalen af 20. april 1980 mellem D.O.N.G. og Petromin skal der leveres 1 mill. t råolie på årsbasis indtil udgangen af 1982. Det er aftalt med deltagerne i aftalen af 19. december 1979, hvorledes produkterne fra den indkøbte olie fordeles. Følgende selskaber er med i fordelingen: Gulf Oil med 25 pct., Dansk Shell 20 pct., Dansk Esso 17½ pct., Olieselskabet Danmark 12½ pct., BP 12½ pct., UNO-X 5 pct., Norsk Hydro, Værkernes Indkøbskontor og Kommunernes Kulkontor med 2½ pct. Der er, som også tidligere oplyst i folketinget, indgået aftale om hjemtransport af den indkøbte råolie med Shell International Petroleum Co., der var billigst blandt de fire selskaber, der afgav tilbud.

Det er endvidere aftalt, at olien raffineres på de tre danske raffinaderier, således at Esso og Shell hver raffinerer deres andel i Ka-